

NORDISK STATISTIK

**FÖR KRIMINALVÅRDEN I
DANMARK, FINLAND, NORGE OCH SVERIGE
1997 - 2001**

FÖRORD

Kriminalvården i de nordiska länderna vilar på en i många stycken gemensam värdebas. Det nordiska samarbetet inom kriminalvården är omfattande och spänner över de flesta områden i verksamheten. Av denna anledning har det sedan länge funnits ett intresse att ta fram statistik för att kunna jämföra utvecklingen både mellan de nordiska länderna och över tid. Just jämförelsen av data från olika länder kan annars vara svårt eftersom definitioner och begrepp ofta ställer till problem. Styrkan i den "Nordiska statistiken" ligger bl.a. i att de data som presenteras är någorlunda jämförbara. De tidsserier som presenteras är fem år långa och innehållet i denna version omfattar åren 1997 - 2001. Materialet används vid de årliga forskarmötena med representanter från alla de nordiska länderna.

Gruppen som denna gång tagit fram underlag för sammanställningen har bestått av Bo Kielstrup från Danmark, Marja-Liisa Muiluvvori, Timo Aho och Ilppo A Alatalo samtliga från Finland, Ragnar Kristoffersen och Yngve Hammerlin från Norge samt Kerstin Danielsson från Sverige. Tina Ehsleben har svarat för redigering och utskrift av rapporten.

Den som är intresserad av nordisk kriminalvård har en stunds spännande läsning framför sig

Lars Bergman
planeringsdirektör

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
INLEDNING	4
DEFINITIONER	4
RESULTAT	7
KLIENTTILLSTRÖMNING	7
<i>Påbörjade fängelsestraff per 100 000 av befolkningen</i>	7
<i>Nyttillkomna klienter i kriminalvård i frihet per 100 000 av befolkningen</i>	8
<i>Påbörjade samhällstjänststraff</i>	8
INSKRIVNA	9
<i>Andel häktade av samtliga inskrivna frihetsberövade</i>	9
<i>Medelantal inskrivna fängelsedömda per 100 000 av befolkningen</i>	9
<i>Medelantal frivårdsklienter per 100 000 av befolkningen</i>	10
<i>Medelantal dömda klienter i kriminalvården per 100 000 av befolkningen</i>	10
VISSA GRUPPER AV DÖMDA TILL FÄNGELSE EN BESTÄMD DAG	11
<i>Andel utländska medborgare av fängelsedömda en bestämd dag</i>	11
<i>Andel livstidsdömda av fängelsedömda en bestämd dag</i>	11
RYMNINGAR	12
<i>Rymningar från slutna anstalter och häkten per 100 000 vårddygn</i>	12
SJÄLVMORD	12
PLATSER OCH BELÄGGNING	12
<i>Medelbeläggning på anstalter och häkten i procent av antalet tillgängliga platser</i>	13
<i>Medelbeläggning på olika typer av anstalter/häkten i procent av antalet tillgängliga platser 2001</i>	13
PERSONAL	14
<i>Personal på anstalter och häkten per 100 intagna</i>	14
TABELLER	15
<i>Tabell 1 A. Klienttillströmning av dömda till kriminalvårdspåföljd. Danmark och Finland.</i>	15
<i>Tabell 1 B. Klienttillströmning av dömda till kriminalvårdspåföljd. Norge och Sverige.</i> ...	16
<i>Tabell 2 A. Medelantal frihetsberövade inom kriminalvården per kategori. Absoluta tal och per 100 000 av folkmängden. Danmark och Finland.</i>	17
<i>Tabell 2 B. Medelantal frihetsberövade inom kriminalvården per kategori. Absoluta tal och per 100 000 av folkmängden. Norge och Sverige.</i>	17
<i>Tabell 3 A. Medelantal frivårdsklienter per kategori. Absoluta tal och per 100 000 av folkmängden. Danmark och Finland.</i>	18
<i>Tabell 3 B. Medelantal frivårdsklienter per kategori. Absoluta tal och per 100 000 av folkmängden. Norge och Sverige.</i>	18
<i>Tabell 4 A. Vissa grupper av dömda till fängelse en bestämd dag . Danmark och Finland.</i>	19
<i>Tabell 4 B. Vissa grupper av dömda till fängelse en bestämd dag. Norge och Sverige</i>	19
<i>Tabell 5 A. Antal rymningar direkt från anstalts- eller häktesområde. Danmark och Finland.</i>	20

<i>Tabell 5 B. Antal rymningar direkt från anstalts- eller häktesområde. Norge och Sverige.</i>	20
<i>Tabell 6 A. Antal självmord i anstalter och häkten. Danmark och Finland.</i>	21
<i>Tabell 6 B. Antal självmord i anstalter och häkten. Norge och Sverige.</i>	21
<i>Tabell 7 A. Antal anstalts- och häktesenheter samt platskapacitet inom kriminalvården . Danmark och Finland.</i>	22
<i>Tabell 7 B. Antal anstalts- och häktesenheter samt platskapacitet inom kriminalvården. Norge och Sverige.</i>	22
<i>Tabell 8 A. Antal platser, beläggning och beläggningsprocent i medeltal vid anstalter och häkten . Danmark och Finland.</i>	23
<i>Tabell 8 B. Antal platser, beläggning och beläggningsprocent i medeltal vid anstalter och häkten. Norge och Sverige.</i>	23
<i>Tabell 9 A. Personal i kriminalvården i absoluta tal och i relation till antalet klienter. Danmark och Finland.</i>	24
<i>Tabell 9 B. Personal i kriminalvården i absoluta tal och i relation till antalet klienter. Norge och Sverige.</i>	24

INLEDNING

I denna rapport har största möjliga jämförbarhet mellan länderna eftersträvat, vilket innebär att vissa uppgifter presenteras på ett något annorlunda sätt än vad som är vanligt i de olika länderna. Det är därför viktigt att läsa följande definitioner samt de förklaringar som finns under tabellerna. Motsvarande statistik för åren 1991 - 1992 har publicerats i KVS PBU-serien 2/1995; för åren 1991 - 1994 i KVS PBU-serien 2/1996,. Efterföljande år finns publicerade i rapport "Nordisk Statistik", best.nr. 4623.

Det är svårt att få exakt jämförbara uppgifter eftersom lagar, praxis m.m. skiljer sig åt mellan länderna. De relationsmått som finns i sammanställningen kan vara lättare att tolka än de absoluta talen.

DEFINITIONER

Beläggning - personer som upptar en plats.

Bötesförvandling - de som tilldömts bot och inte betalat kan i stället få avtjäna en tid i fängelse. I Danmark kan en person som först avtjänar en fängelsestraff vara kvar i fängelse för att avtjäna bötesstraff. Personen räknas då i kategorin dömda.

Central administration - avser i Danmark direktorat, i Finland fängervårdsavdelningen i Justitiedepartementet, i Norge Kriminalvårdsstyrelse/departement och i Sverige Kriminalvårdsstyrelsen inkl. de regionala kontoren.

Dömda till fängelse - personer dömda till frihetsberövande kriminalvårdspåföljd och som är inskrivna och avtjänar straff i eller utanför anstalt. För Danmark inkluderar talet inskrivna på så kallat hefte (dömda med korta strafftider). För Norge ingår även klienter på så kallade hybelhus som är en typ av öppen enhet som bedrivs av frivården.

Enhet - en hel eller en del av en anstalt. En anstalt som har en sluten och en öppen del räknas som två enheter. En anstalt som har två geografiskt åtskilda delar där båda är slutna/öppna räknas också som två enheter.

Förvaring - förvaring i Danmark är ett tidsbestämt straff som kan utdömas om en person begått ett allvarligt brott och utgör fara för andras liv. Rätten avgör när personen ska frigges.

Häktade - personer misstänkta för brott som är frihetsberövade efter beslut av domstol.

Häkte - en sluten enhet där häktade med flera förvaras. I Danmark är begreppet arresthus. Cirka 50 procent av platserna brukas av häktade. Bötesfångar samt dömda till korta fängelsestraff utgör de resterande 50 procenten på arresthusen. Köpenhamns fångelser ingår under häkten. I Norge och Finland finns inte några särskilda häkten utan häktade finns på vissa slutna anstalter (länsfångelser i Finland). Av de intagna på svenska häkten är cirka 80 procent häktade. De övriga 20 procenten består dels av fängelsedömda som av särskilda skäl finns på häkte samt gruppen "övriga inskrivna" enligt definition.

Inskrivna frihetsberövade - inskrivna vid anstalter och häkten utom de olovligen frånvarande. Antalet inkluderar inskrivna som till exempel är på allmänt sjukhus eller på behandlingshem som inte tillhör kriminalvården.

Inskrivna frivårdsklienter - antalet inskrivna vid frivården som avtjänar en pågående verkställighet inom frivården. De klienter som redan är inskrivna men ännu inte villkorligt frigivits räknas inte.

Intensivövervakning med elektronisk kontroll, s.k. fotboja - är ett sätt att verkställa ett utdömt fängelsestraff om högst tre månader utanför anstalt. Det ingår ett förbud att vistas utanför bostaden annat än på särskilt angivna tider och för särskilda ändamål, som t.ex. arbete eller nödvändiga inköp. Efterlevnaden av förbudet kontrolleras med elektroniska hjälpmedel. Denna typ av verkställighet finns bara i Sverige.

Internering - i Finland kan domstolen besluta att en farlig återfallsförbrytare kan interneras. Förutsättningen är att personen dömts för våldsbrott om minst två år samt att han under de senaste tio åren har dömts för våldsbrott av synnerlig farlighet.

Livstidsdömda - personer dömda till fängelse på livstid. Dessa personer kan ansöka om nåd. I Danmark och Finland innebär det att straffet är verkställt om personen beviljas nåd. I Danmark ges nåd i huvudregel som villkorlig nåd. Detta innebär att livstidsstraffet bortfaller efter en prøvotid om den dömda inte begår nya brott under prøvotiden. I Sverige innebär nåd normalt att man får livstidsstraffet omvandlat till ett tidsbestämt straff. Personer redovisas som livstidsdömda så länge som strafftiden är obestämd.

Nyttillkomna klienter i kriminalvård i frihet - klienter som under perioden börjat verkställa någon form av påföljd inom kriminalvården och som inte är frihetsberövade. Även de som villkorligt frigivits med övervakning (tillsyn) ingår.

Personal - den totala personalresursen, uttryckt i årsarbetskrafter/heltidstjänster, som var anställda och varit tillgänglig om sjukfrånvaro inte förekommit. En person som arbetar halvtid och är anställd sex månader under ett budgetår är således 0,25 personalresurser. I Norge är bibliotekarier, lärare och sjukvårdspersonal inte anställda inom kriminalvården. I Sverige är lärare och läkare normalt inte anställda. I Finland är det blandat och i Danmark är både lärare och sjukvårdspersonal anställda inom kriminalvården. Uppgifterna för Finland skiljer sig från de övriga då personal där avser antalet tjänster som är besatta.

Platser, platskapacitet - tillgängliga platser dvs. platser som kan beläggas heldygn kontinuerligt och har varit eller kunde ha varit i bruk.

Påbörjade fängelsestraff - personer som under perioden påbörjat verkställighet av frihetsberövande straff. Bötesfångar är ej medräknade.

Rymningar direkt från anstalt eller häkte - antalet gånger personer har avvikit direkt från anstalten eller häktets område (innanför fysiskt hinder på slutna anstalter och häkten). Om två personer avviker samtidigt räknas det alltså som två avvikelser.

Rymningar per 100 000 värddygn - ett relationsmått för att få jämförbara storheter mellan länderna och åren. Antalet händelser (t.ex. avvikelser) ställs i relation till antalet värddygn som avtjänats i slutna och öppna anstalter och på häkten under en period. Medelbeläggningskvoten användas för att approximera antalet värddygn, dvs. medelbeläggningskvoten för ett år multiplicerat med 365 dagar. Kvoten mellan antalet händelser och antalet avtjänade värddygn blir ett mått på hur många händelser av en viss typ som inträffat i förhållande till hur mycket tid som avtjänats i anstalterna. Kvoten multipliceras med 100 000 och ger händelser per 100 000 värddygn.

Samhällstjänst - skall ersätta ett fängelsestraff upp till normalt ett år genom att den dömda utför oavlönat arbete i minst 40 och högst 240 timmar (i Danmark lägst 30 och i Norge högst 360 timmar). Arbetet utförs oftast för någon ideell förening. Den dömda ska lämna sitt samtycke. I Sverige kombineras samhällstjänst med skyddstillsyn. Från och med 1999-01-01 infördes i Sverige en ny påföljd; Villkorlig dom med föreskrift om samhällstjänst. Den som döms till denna påföljd står inte under övervakning.

Sikring – i Norge används s.k. sikring. Rättsligt sett är påföljden inte ett straff. Domstolen dömer till sikring när man menar att det är risk för nya brott på grund av psykisk störning eller på grund av den kriminellas mentala förmåga eller tillstånd. I domen fastställs en maximaltid, normalt 5-10 år. Varje år prövas om det är säkerhetsmässigt nödvändigt att den dömda ska vara i anstalt. Från och med 2002-01-01 ersätts sikring av förvaring, som är ett tidsbestämt straff för grov kriminalitet när det är risk för nya brott.

Själv mord i fängelser och häkten - avser de personer som tagit sitt liv inne på anstalten eller inne på häktet. När den intagna skadat sig själv inne på anstalten eller häktet och senare dör av skadan utanför anstalten eller häktet, t.ex. i sjukhus, räknas även detta som självmord i fängelse respektive häkte.

Skyddstillsyn - personen har övervakning under normalt ett år, men prøvotiden är tre år. Villkor om missbruksvård m.m. kan förekomma.

Skyddstillsyn med särskild behandlingsplan, s.k. kontraktsvård - skall ersätta ett fängelsestraff upp till normalt ett år. Förutom det som ingår i skyddstillsyn ska den dömda följa en särskild behandlingsplan. Påföljden är främst avsedd för missbrukare. Den dömda ska lämna sitt samtycke.

Slutna anstalter - anstalter/enheter med någon form av rymningshinder. I Sverige tillhör dessa anstalter säkerhetsklass I - III från och med 1994-07-01.

Tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella - Personer som är psykiskt sjuka och har begått så allvarlig kriminalitet att de är dömda till psykiatrisk vård samt tillsyn av Kriminalvårdsförvaltningen.

Utländska medborgare - personer med utländskt medborgarskap oavsett var de är bosatta.

Villkorligt dömda med övervakning - de klienter som får en tidsbestämd villkorlig dom till fängelse. I Danmark kan det även förekomma tidsbestämt straff. Under en viss prøvotid kan domen omvandlas till fängelse om nya brott begås eller vid misskötsamhet. En villkorlig dom till fängelse kan i vissa fall kombineras med övervakning och i Norge är detta alltid fallet. I Danmark och Norge kan även villkor om narkotika- och alkoholbehandling förekomma. I Finland är det bara unga som fyllt 15 men inte 21 när brottet begicks som kan komma i fråga. Detta förfaringssätt finns inte i Sverige.

Villkorligt frigivna med övervakning - de klienter som avtjänat fängelsestraff och frigivits efter att del av strafftiden avtjänats enligt särskilda regler. De som redovisas som frivårdsklienter är villkorligt frigivna som efter frigivningen har en övervakare. Villkor om missbruksvård m.m. kan förekomma.

Öppna anstalter - den typ av anstalt/enhet där egentliga rymningshinder inte finns. I Sverige tillhör dessa anstalter säkerhetsklass IV från och med 1994-07-01.

Övriga inskrivna - avser till exempel i förvar tagna enligt utlänningslagen, psykiskt störda, missbrukare och vård av unga.

Teckenförklaring

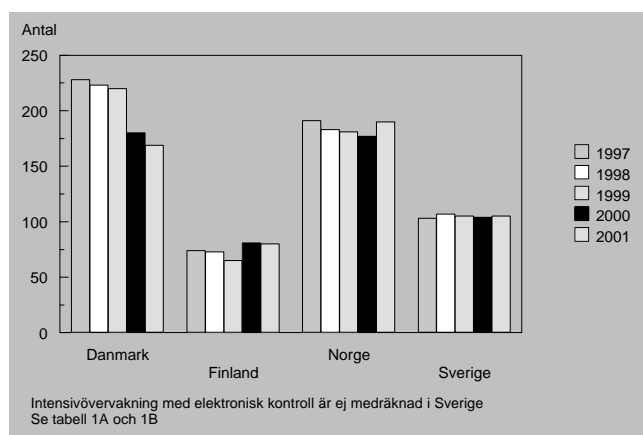
- noll
- 0 mindre än 0,5
- .. ingen uppgift
- . ingen adekvat uppgift

RESULTAT

KLIENTTILLSTRÖMNING

Antalet påbörjade fängelsestraff under åren 1997 - 2001 visar litet olika tendenser i de nordiska länderna (se tabell 1A och 1B). I Danmark har antalet sjunkit stadigt under perioden. År 2001 påbörjades där drygt 26 procent färre fängelsestraff än under år 1997. I Norge sjönk antalet under åren 1997 - 2000, medan det för 2001 var det högsta under femårsperioden. Även i Sverige vände 2001 en nedåtgående trend som funnits sedan 1998. Antalet påbörjade fängelsestraff i Finland visar ingen klar trend under 1997 - 2001.

Påbörjade fängelsestraff per 100 000 av befolkningen

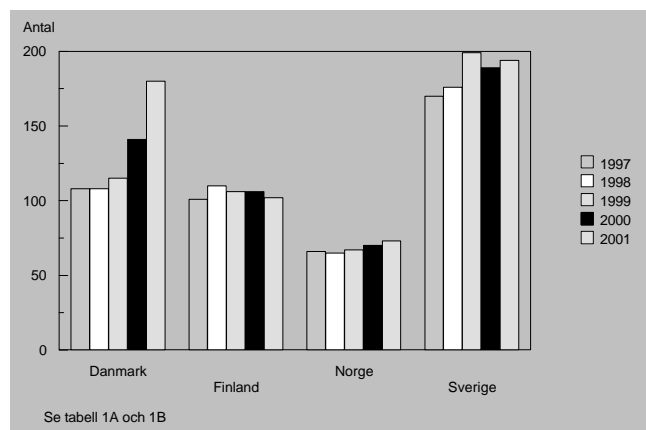

Som framgår av diagrammet är det ganska stora skillnader mellan antalet påbörjade fängelsestraff per 100 000 av befolkningen i de olika länderna. Danmark hade t.o.m. 2000 det högsta antalet i relation till befolkningen, men 2001 hade Norge ett högre antal, 190, jämfört med Danmark som hade 167. Motsvarande antal för Sverige var 105, medan Finland som under hela perioden 1997 - 2001 haft det lägsta antalet, hade 80 påbörjade fängelsestraff per 100 000 av befolkningen 2001.

Antalet nytillkomna klienter i kriminalvård i frihet var högre i alla länderna 2001 än 1997 (se tabell 1A och 1B). I Danmark var ökningen hela 70 procent, främst beroende på en ökning av dömda till samhällstjänst och dömda till alkoholistbehandling. År 2000 ändrades reglerna där för dom till samhällstjänst (se nedan) och den s.k. administrativa alkoholistbenädningsordningen avskaffades och ersattes med villkorlig dom med strukturerad alkoholistbehandling.

I Sverige ökade antalet nytillkomna klienter i kriminalvård i frihet redan 1997 till följd av införandet av intensivövervakning med elektronisk kontroll. År 1999 infördes den nya påföljden villkorlig dom med samhällstjänst varför antalet nytillkomna frivårdsklienter ökade ytterligare. Totalt var ökningen för 1997 - 2001, 14 procent i Sverige. Ökningen var ungefär lika stor i Norge, 13 procent, medan den i Finland bara var ett par procent.

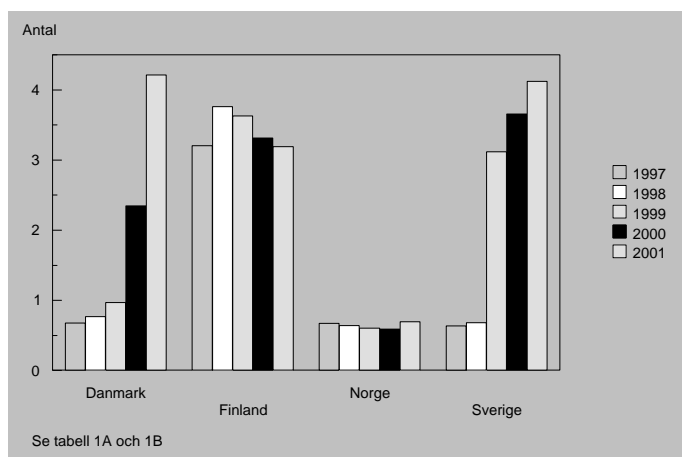
Nyttillkomna klienter i kriminalvård i frihet per 100 000 av befolkningen

Sverige har under hela femårsperioden haft det klart högsta antalet nyttillkomna klienter i kriminalvård i frihet per 100 000 av befolkningen. Högst var det 1999 då det var 199, men 2001 minskade antalet till 194. I Danmark ökade antalet frivårdsklienter relativt befolkningen kraftigt 2001. Antalet var då 180. Finland som fram till 1999 haft ungefär lika stort antal som Danmark hade 102 år 2001. Även om Norges antal ökat något till 73 år 2001 så har Norge haft lägst antal varje år under hela perioden.

Av det totala antalet nyttillkomna klienter i kriminalvård 2001 (se tabell 1A och 1B) var andelen som avtjänade sitt straff utanför fängelse 65 procent i Sverige, 56 procent i Finland, 52 procent i Danmark och 28 procent i Norge.

Påbörjade samhällstjänststraff

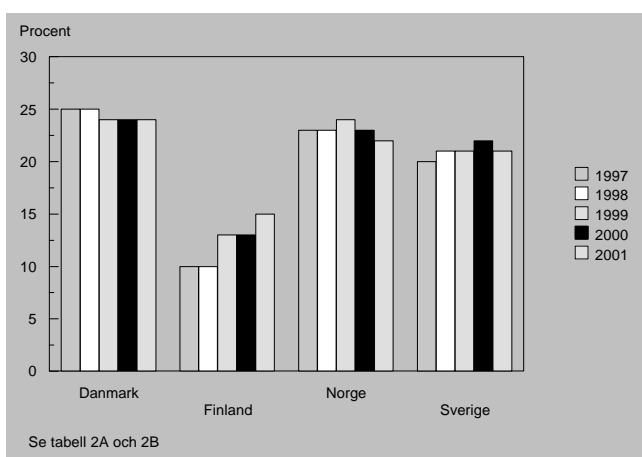
Samhällstjänsten som i något olika utformning finns i alla nordiska länderna är den påföljd där antalet klienter har förändrats mest under perioden. Den största ökningen har skett i Sverige och Danmark. Ökningen mellan 1997 och 2001 var över 500 procent i båda länderna. I Sverige beror ökningen på den nya påföljden villkorlig dom med samhällstjänst. Förklaringen till ökningen i Danmark är den lagändring som säger att för bl.a. rattfylleri kan man döma till samhällstjänst i stället för fängelse upp till 60 dagar.

Antalet klienter som påbörjat samhällstjänst minskade i Norge varje år mellan 1997 - 2000 men ökade 2001 med 18 procent jämfört med året före. I Finland har antalet däremot minskat stadigt från 1998. Trots detta var andelen klienter med samhällstjänst av samtliga nytillkomna klienter i kriminalvård i frihet 2001 högst i Finland, 60 procent. Motsvarande andel var 44 procent i Danmark, 24 procent i Sverige och 21 procent i Norge.

INSKRIVNA

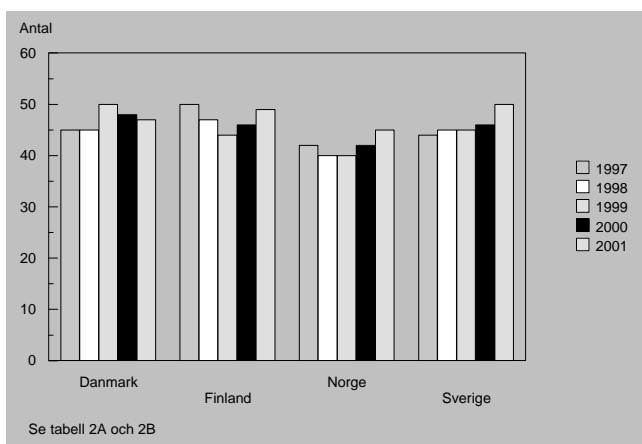
De klienter som är inskrivna och frihetsberövade inom kriminalvården är dels de fängelsedömda dels de häktade och dels andra mindre grupper av frihetsberövade (se tabell 2A och 2B). Andelen dömda till fängelse av samtliga inskrivna frihetsberövade har i Finland minskat från 86 procent 1997 till 80 procent 2001, medan den varit relativt konstant i Norge och Sverige. I Danmark där redovisningsprincipen ändrats fr.o.m. 1999 har andelen sedan dess varit konstant på 72 procent.

Andel häktade av samtliga inskrivna frihetsberövade

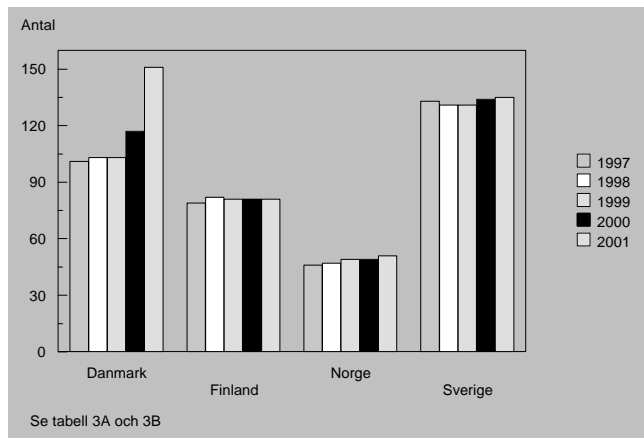
Finland har under perioden 1997 - 2001 haft en väsentligt lägre andel häktade än de övriga länderna. Andelen ökar dock och 2001 var den 15 procent, vilket är en ökning med 5 procentenheter jämfört med 1997. I Norge och Danmark har andelarna varierat mellan 22 och 25 procent och i Sverige mellan 20 och 22 procent under åren 1997 - 2001.

Medelantal inskrivna fängelsedömda per 100 000 av befolkningen

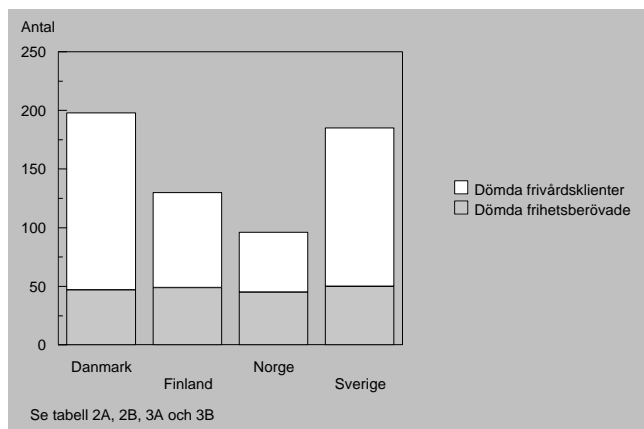
Under 1997 - 2001 har antalet inskrivna fängelsedömda per 100 000 av befolkningen varierat mellan 40 och 50 i de nordiska länderna. De senaste tre åren har antalet ökat med 5 per 100 000 i alla länder utom i Danmark. Där har antalet under samma period minskat med 3 till 47 år 2001. Antalet för 2001 var 50 per 100 000 för Sverige, 49 för Finland och 45 för Norge.

Medelantal frivårdsklienter per 100 000 av befolkningen

Mellan 1997 och 2001 har antalet inskrivna frivårdsklienter per 100 000 av befolkningen varit relativt konstant i Finland och Sverige, medan antalet ökat med 13 procent i Norge och nästan 52 procent i Danmark. I Danmark har samtliga klientkategorier ökat utom de villkorligt frigivna. Störst är ökningen för samhällstjänst och alkoholistbehandling. I Norge är det de villkorligt dömda med övervakning som står för största delen av ökningen. I Finland har antalet dömda till samhällstjänst ökat medan antalet villkorligt dömda med övervakning har minskat. Även i Sverige har antalet dömda till samhällstjänst ökat. Skyddstillsyn exklusive samhällstjänst och kontraktsvård har däremot minskat liksom intensivövervakningen.

Medelantal dömda klienter i kriminalvården per 100 000 av befolkningen 2001

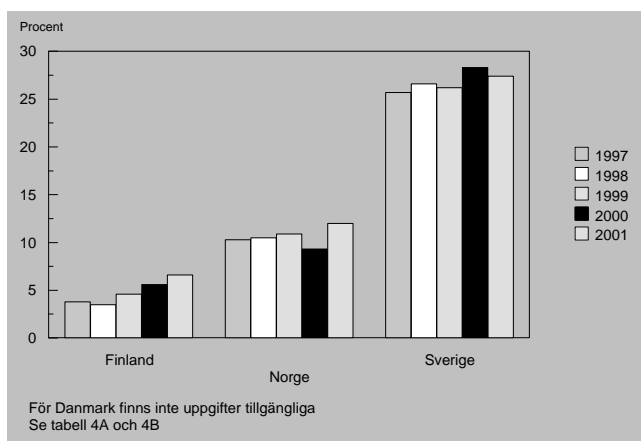

Sverige hade under 1997 - 2000 varje år det högsta medelantalet dömda i kriminalvården i relation till folkmängden, medan Norge haft det klart lägsta antalet. År 2001 hade Danmark dock det högsta medelantalet med totalt 196 dömda per 100 000 av folkmängden, Sverige hade 185, Finland 130 och Norge hade 96. Det är framför allt antalet frivårdsklienter som skiljer mellan länderna.

VISSA GRUPPER AV DÖMDA TILL FÄNGELSE EN BESTÄMD DAG

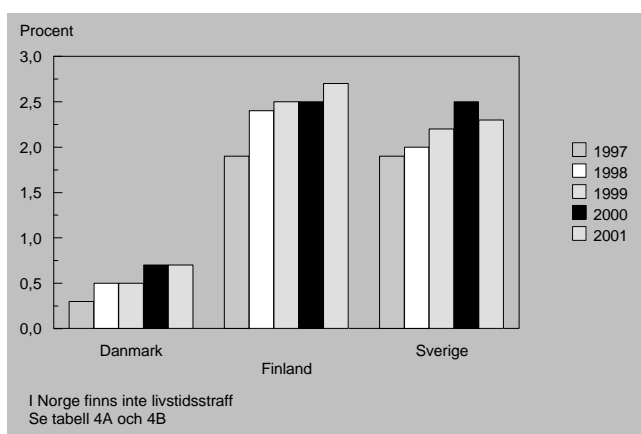
Kvinnorna har under 1997 - 2001 utgjort mellan 5 och 6 procent av det totala antalet fängelse-dömda en bestämd dag i de fyra länderna (se tabell 4A och 4B). Det finns ingen klar trend i utvecklingen för något av länderna.

Andel utländska medborgare av fängelsedömda en bestämd dag

Andelen utländska medborgare av de fängelsedömda en viss dag har varje år under perioden 1997 - 2001 varit väsentligt högre i Sverige än i Norge och Finland. Medan andelen i Sverige varit mellan 25 och 28 procent har den varit mellan 10 och 12 procent i Norge och 4 - 7 procent i Finland. I alla länderna var andelen högre 2001 än 1997. I Finland har andelen nästan fördubblats.

Andel livstidsdömda av fängelsedömda en bestämd dag

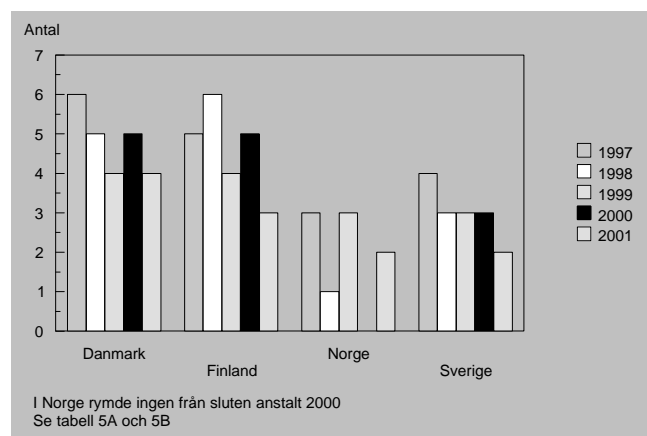
Andelen livstidsdömda av totala antalet dömda till fängelse är betydligt lägre i Danmark än i Sverige och Finland. I Norge finns det inget livstidsstraff. I de övriga länderna har både andelen och antalet livstidsdömda vid ett tvärsnitt ökat. Detta kan bero både på att fler blir dömda till livstid men också att de livstidsdömda får avtjäna längre strafftid.

I Danmark har antalet ökat från 10 år 1997 till 16 år 2001. I Finland ökade antalet livstidsdömda från 55 till 66 mellan 1997 och 2001 och i Sverige från 77 till 103 under motsvarande period.

Antalet ungdomar under 18 år i fängelse en bestämd dag (tabell 4A och 4B) är få i alla nordiska länderna. Det är därför svårt att se några tydliga trender. År 1999 infördes i Sverige den nya påföljden slutna ungdomsvård, som medfört att ingen under 18 år dömdes till fängelse under 1999 och endast en under 2000 resp. 2001. I Danmark har antalet fängelsedömda ungdomar varit i medeltal 7 under den senaste femårsperioden. I Norge var antalet 13 år 2001 vilket är en ökning med 10 jämfört med 1997.

RYMNINGAR

Rymningar från slutna anstalter och häkten per 100 000 vård dygn

Antalet rymningar per 100 000 vård dygn från slutna anstalter och häkten visar en nedåtgående trend i de nordiska länderna. Norge och Sverige har varje år under perioden haft det lägsta antalet rymningar. År 2001 hade Danmark 4 rymningar per 100 000 vård dygn och Finland 3, medan Norge och Sverige hade 2. Antalet rymningar direkt från öppna anstalter varierar betydligt mer mellan länderna. Finland hade det lägsta antalet 2001, 13 per 100 000 vård dygn (tabell 5A och 5B). Danmark har haft det högsta antalet varje år under 1997 - 2001, men antalet där har minskat kraftigt från 87 under 1997 till 50 år 2001.

SJÄLVMORD

Eftersom antalet självmord i anstalter och häkten (tabell 6A och 6B) är så få är det svårt att uttyda någon trend i utvecklingen. Om man beräknar ett genomsnitt för de senaste åren har Finland haft 8, Danmark 7, Sverige 5 och Norge 2 självmord per år. Sett i relation till antalet vård dygn så hade Finland och Danmark flest självmord, Norge det näst lägsta antalet och Sverige det lägsta.

PLATSER OCH BELÄGGNING

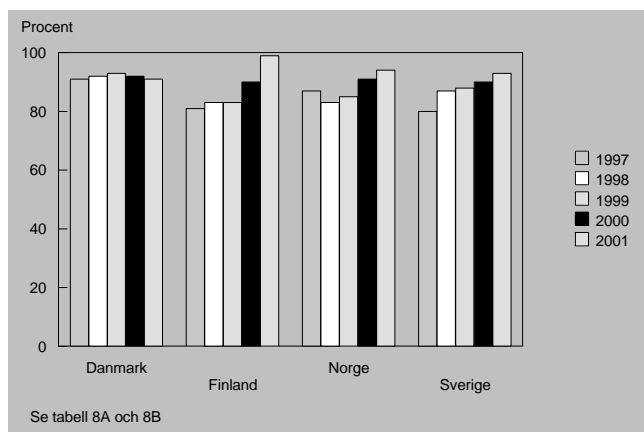
Under hela perioden 1997 - 2001 har Norge haft den största anstalten med en kapacitet på drygt 350 platser (se tabell 7A och 7B). Den minsta anstalten är en slutna anstalt som har 4 platser och den finns i Sverige. Det största häktet (med 433 platser 2001) finns i Danmark.

Både i Finland och Danmark har antalet platser totalt på anstalter och häkten minskat under den senaste femårsperioden. Minskningen är cirka 475 platser i Finland och drygt 260 platser i Danmark.

I Norge har antalet platser varit relativt konstant under perioden 1997 - 2001, medan antalet platser i Sverige minskade mellan 1997 och 1998 men sedan har ökat med nästan 500 platser fram till 2001.

De öppna platserna har minskat med cirka 150 i Danmark och i Finland. Förklaringen till minskningarna är införandet av nya påföljder som utgör alternativ till fängelse. I Norge och Sverige har antalet öppna platser varit relativt konstant under den senaste femårsperioden.

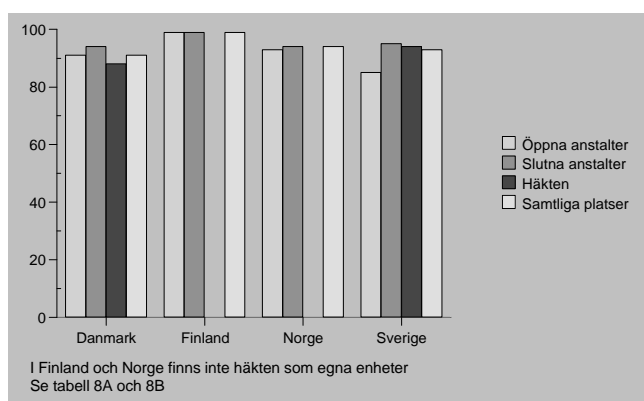
Medelbeläggning på anstalter och häkten i procent av antalet tillgängliga platser

Under 1997 - 2001 har det totala platsutnyttjandet i Danmark varit relativt konstant mellan 91 och 93 procent. I Finland och Sverige har det ökat varje år från 1997 och i Norge har det ökat fr.o.m. 1998. År 2001 hade Finland ett totalt platsutnyttjande på 99 procent, Norge hade 94, Sverige 93 och Danmark 91 procent.

Andelen belagda häktesplatser i Danmark har varierat mellan 88 och 93 procent under perioden medan beläggningen i Sverige ökat från 78 procent 1997 till 94 procent 2001. I Finland och Norge finns det inga särskilda häkten. På slutna anstalter har beläggningsprocenten varierat mellan 77 och 99 i de olika länderna. Danmark har haft den jämnaste beläggningen med 92 procent eller mer varje år.

Medelbeläggning på olika typer av anstalter/häkten i procent av antalet tillgängliga platser 2001

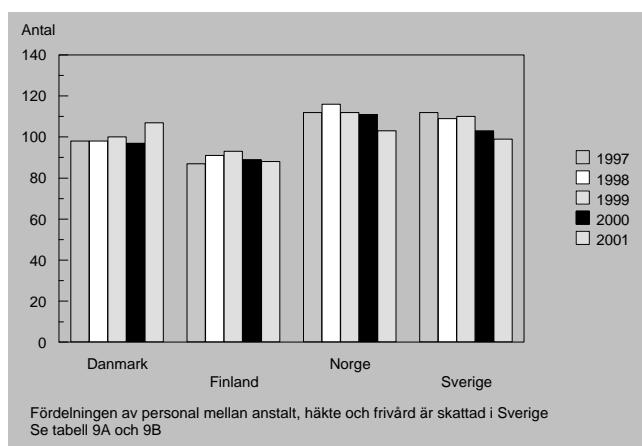
År 2001 var platsutnyttjanden på såväl öppna som slutna anstalter/häkten 99 procent i Finland. I Norge var motsvarande siffror 93 procent för öppna anstalter och 94 för slutna och i Danmark 91 resp. 94 procent. Platsutnyttjandet på slutna anstalter i Sverige var 95 procent medan de öppna platserna bara utnyttjades till 85 procent 2001.

I Danmark var 88 procent av häktesplatserna belagda, medan platsutnyttjandet på häktena i Sverige var 94 procent. Den höga beläggningen på häktena i Sverige har flera orsaker, dels har övriga delar av rättsväsendet fått ökade resurser vilket lett till att fler personer häktas, dels har utredningstiderna för brott ökat och dessutom har den höga beläggningen på slutna anstalter medfört att de som fått sin dom fått vänta längre i häkte innan de får en sluten anstaltsplats.

PERSONAL

Personaltätheten varierar ganska mycket mellan de fyra länderna. Fördelningen av arbetsuppgifter mellan central administration, anstalter och häkten respektive kriminalvård i frihet kan dock skilja mellan länderna, varför man bör göra jämförelser mellan länderna med viss försiktighet.

Personal på anstalter och häkten per 100 intagna

Personaltätheten på anstalter och häkten var under perioden 1997 - 2000 högre i Norge och Sverige än i Danmark och Finland. År 2001 ändrades dock bilden så att Danmark hade det högsta antalet anställda (107) per 100 intagna medan antalet sjönk till 103 i Norge och 99 i Sverige. Finland hade liksom varje år tidigare under perioden det lägsta antalet, 88. En förklaring till den ökade personaltätheten i Danmark är att antalet intagna minskat men att personalen inte minskats i samma omfattning. När antalet intagna ökat i Norge och Sverige har inte personalen ökat lika mycket varför personaltätheten minskat.

På central nivå har personaltätheten varit relativt konstant på 3 - 4 per 100 intagna på anstalter och häkten 1997 - 2000 i alla länder utom Sverige där den i genomsnitt varit 6 (se tabell 9A och 9B). År 2001 var den lägst i Norge, 2 per 100 intagna, i Sverige och Finland var den 4 och i Danmark 6 per 100 intagna. Den ökning från 4 till 6 som skett i Danmark förklaras bl.a. av att vissa IT-funktioner centraliserats och att det inrättats en ny central enhet för byggfrågor.

Norge har under hela perioden haft högst personaltäthet inom frivården.. Antalet personal har där varit 12 per 100 frivårdsklienter, medan motsvarande antal i de andra länderna varit 6 - 9 per 100 klienter.

TABELLER

Tabell 1 A. Klienttillströmning av dömda till kriminalvårdspåföljd. Danmark och Finland.

Kategori	Danmark ¹					Finland ²				
	1997	1998	1999	2000	2001	1997	1998	1999	2000	2001
Påbörjade fängelsestraff	12 025	11 800	11 699	9 583	8 879	3 789	3 772	3 373	4 203	4 142
Nyttillkomna klienter i kriminalvård i frihet	5 700	5 737	6 131	7 499	9 652	5 177	5 694	5 477	5 498	5 319
därav										
samhällstjänst	679	767	970	2 348	4 211	3 206	3 762	3 630	3 315	3 193
villkorlig frigivning med övervakning	1 733	1 661	1 638	1 594	1 400	813	915	877	987	922
villkorlig dom med övervakning	1 614	1 564	1 698	1 629	1 818	1 158	1 017	907	1 200	1 154
tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella	275	268	327	304	326
alkoholistbehandling	1 102	1 129	1 175	1 348	1 627
kontraktsvård
skyddstillsyn exklusive samhällstjänst och kontraktsvård
intensivövervakning (s.k. fotboja)
<i>Påbörjade fängelsestraff per 100 000 av</i>										
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	277	272	269	220	204	91	89	80	99	97
<i>hela folkmängden</i>	228	223	220	180	167	74	73	65	81	80
<i>Nyttillkomna klienter i kriminalvård i frihet per 100 000 av</i>										
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	131	132	141	172	222	124	135	130	130	125
<i>hela folkmängden</i>	108	108	115	141	180	101	110	106	106	102

¹ I Danmark finns också tillsyn i förbindelse med behandlingsbestemt afsoning, tillsyn för sexualbrottsdömda som deltar i behandling samt tiltalefrald som inte särredovisas här.

² I Finland finns också s.k. ungdomsstraff som inte särredovisas här.

Tabell 1 B. Klienttillströmning av dömda till kriminalvårdspåföljd. Norge och Sverige.

Kategori	Norge ³					Sverige ⁴				
	1997	1998	1999	2000	2001	1997	1998	1999	2000	2001
Påbörjade fängelsestraff	8 379	8 101	8 036	7 927	8 551³	9 112	9 497	9 300	9 178	9 317
Nyttillkomna klienter i kriminalvård i frihet	2 920	2 884	2 989	3 120	3 304	15 042	15 616	17 615	16 751	17 202
därav										
samhällstjänst	674	639	604	589	694	636	682	3 120	3 655	4 124
villkorlig frigivning med övervakning	1 202	1 195	1 288	1 434	1 364	4 979	5 152	5 381	5 232	5 235
villkorlig dom med övervakning	972	988	1 033	1 060	1 199
tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella
alkoholistbehandling
kontraktsvård	1 143	1 288	1 493	1 379	1 489
skyddstillsyn exklusive samhällstjänst och kontraktsvård	4 475	4 564	4 092	3 970	4 085
intensivövervakning (s.k. fotboja)	3 809	3 930	3 529	2 515	2 269
<i>Påbörjade fängelsestraff per 100 000 av</i>										
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	237	229	226	221	237	127	132	129	127	128
<i>hela folkmängden</i>	191	183	181	177	190	103	107	105	104	105
<i>Nyttillkomna klienter i kriminavård i frihet per 100 000 av</i>										
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	83	81	84	87	92	209	217	244	232	237
<i>hela folkmängden</i>	66	65	67	70	73	170	176	199	189	194

¹ I Norge finns också förvaringsdömda i frihet (fri sikring) och frigivna från åtal som inte särredovisas här.

² Villkorlig dom med samhällstjänst är en ny påföljd från och med 1999. Den redovisas tillsammans med annan samhällstjänst. Enbart villkorlig dom är inte kriminalvårdspåföljd i Sverige.

³ Beräkning med faktiska värden för tiden 1.1 till 28.11. antalet för perioden efter den 28.11 är skattat.

Tabell 2 A. Medelantal¹ frihetsberövade inom kriminalvården per kategori. Absoluta tal och per 100 000 av folkmängden. Danmark och Finland.

Kategori	Danmark ²					Finland				
	1997	1998	1999	2000	2001	1997	1998	1999	2000	2001
Totalt antal inskrivna frihetsberövade	3 603	3 628	3 669	3 580	3 455	2 974	2 809	2 743	2 855	3 135
däruv										
häktade ³	891	921	875	862	821	295	292	354	376	457
<i>procent</i>	25	25	24	24	24	10	10	13	13	15
dömda till fängelse	2 360	2 365	2 658	2 576	2 498	2 543	2 405	2 268	2 377	2 507
<i>procent</i>	66	65	72	72	72	86	86	83	82	80
bötesförvandling	62	49	51	54	49	119	96	102	121	149
inskrivna för förvaring	21	20	21	25	24
inskrivna för sikring
inskrivna för internering	17	16	19	21	22
övriga inskrivna ⁴	63	67	64	63	63
<i>Dömda per 100 000 av</i>										
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	54	54	61	59	58	61	58	54	56	59
<i>hela folkmängden</i>	45	45	50	48	47	50	47	44	46	49
<i>Samtliga frihetsberövade per 100 000 av</i>										
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	83	84	84	82	81	71	67	65	67	74
<i>hela folkmängden</i>	68	69	69	67	66	58	54	53	55	60

Tabell 2 B. Medelantal¹ frihetsberövade inom kriminalvården per kategori. Absoluta tal och per 100 000 av folkmängden. Norge och Sverige.

Kategori	Norge					Sverige				
	1997	1998	1999	2000	2001	1997	1998	1999	2000	2001
Totalt antal inskrivna frihetsberövade	2 543	2 473	2 520	2 562	2 771	4 974	5 156	5 147	5 326	5 708
däruv										
häktade	587	577	617	589	599	991	1 071	1 084	1 151	1 191
<i>procent</i>	23	23	24	23	22	20	21	21	22	21
dömda till fängelse	1 828	1 772	1 792	1 869	2 048	3 889	4 017	3 989	4 086	4 453
<i>procent</i>	72	72	71	73	74	78	78	78	77	78
bötesförvandling	42	36	43	44	47
inskrivna för förvaring
inskrivna för sikring	77	75	59	52	62
inskrivna för internering
övriga inskrivna ⁴	9	13	9	8	15	93	92	74	87	64
<i>Dömda per 100 000 av</i>										
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	52	50	50	52	57	54	56	55	56	61
<i>hela folkmängden</i>	42	40	40	42	45	44	45	45	46	50
<i>Samtliga frihetsberövade per 100 000 av</i>										
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	72	70	71	71	77	69	72	71	73	78
<i>hela folkmängden</i>	58	56	57	57	62	56	58	58	60	64

¹ Mätningar i Danmark och Norge varje dag, i Finland 2 gånger per månad och i Sverige 1 gång per månad.

² Trendbrott. För 1999 kan Danmark inte redovisa vilken kategori de tillhör som är på allmänt sjukhus, behandlingshem etc., varför gruppen bara redovisas under totala antalet inskrivna. Antalet personer i gruppen var 1997; 206 och 1998: 206.

³ I Finland finns det dessutom mellan 75 (1997) och 114 (2001) häktade på polisarrest.

⁴ För Finland ingår de inskrivna som är olovligen frånvarande (ca 40-50 personer). I Norge består gruppen till största delen av personer i förvar tagna enligt utlämningslagen. Även i Sverige ingår sådana i gruppen.

⁵ Finlands uppgifter avseende "dömda per 100 000" har korrigerats för 1997-1999 p.g.a. smärre fel i befolkningsuppgifterna. I uppgifterna angivna i publikationer t.o.m. 1999 har även bötesfångar felaktigt räknats med.

Tabell 3 A. Medelantal¹ frivårdsklienter per kategori. Absoluta tal och per 100 000 av folkmängden. Danmark och Finland.

Kategori	Danmark ²					Finland ³				
	1997	1998	1999	2000	2001	1997	1998	1999	2000	2001
Totalt antal inskrivna frivårdsklienter	5 323	5 477	5 780	6 237	8 089	4 075	4 244	4 186	4 240	4 224
däruv										
samhällstjänst	540	614	777	1 143	2 625	1 096	1 304	1 316	1 296	1 352
villkorlig frigivning med övervakning	1 085	1 045	1 126	1 126	1 043	1 153	1 201	1 245	1 252	1 234
villkorlig dom med övervakning	1 450	1 478	1 522	1 543	1 616	1 826	1 709	1 573	1 623	1 601
tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella	1 006	1 049	1 083	1 127	1 106
alkoholistbehandling	1 034	1 141	1 178	1 187	1 482
kontraktsvård
skyddstillsyn exklusive samhällstjänst och kontraktsvård
intensivövervakning (s.k. fotboja)
<i>Frivårdsklienter per 100 000 av</i>										
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	123	126	132	143	186	98	101	100	101	99
<i>hela folkmängden</i>	101	103	103	117	151	79	82	81	81	81

Tabell 3 B. Medelantal¹ frivårdsklienter per kategori. Absoluta tal och per 100 000 av folkmängden. Norge och Sverige.

Kategori	Norge ⁴					Sverige ⁵				
	1997	1998	1999	2000	2001	1997	1998	1999	2000	2001
Totalt antal inskrivna frivårdsklienter	2 020	2 078	2 195	2 202	2 279	11 785	11 567	11 588	11 727	12 019
däruv										
samhällstjänst	335	336	347	337	319	636	680	1 011	1 418	1 802
villkorlig frigivning med övervakning	560	550	599	633	632	4 126	4 023	4 219	4 234	4 233
villkorlig dom med övervakning	957	1 038	1 097	1 098	1 207
tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella
alkoholistbehandling
kontraktsvård	1 136	1 013	1 091	1 092	1 048
skyddstillsyn exklusive samhällstjänst och kontraktsvård	5 525	5 470	5 084	4 765	4 734
intensivövervakning (s.k. fotboja)	362	381	340	218	202
<i>Frivårdsklienter per 100 000 av</i>										
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	57	59	62	61	63	164	161	161	163	165
<i>hela folkmängden</i>	46	47	49	49	51	133	131	131	134	135

¹ Mätningar i Danmark och Sverige 1 gång per månad, i Norge var tredje månad och i Finland 4 gånger per år för samhällstjänst och 2 gånger per år för villkorlig frigivning och villkorligt dömda.

² I Danmark finns också tillsyn i förbindelse med behandlingsbestemt afsoning, tillsyn för sexualbrottsdömda som deltar i behandling samt tiltalefrald som inte särredovisas här.

³ I Finland finns också s.k. ungdomsstraff som inte särredovisas här.

⁴ I Norge finns också förvaringsdömda i frihet (fri sikring) och frigivna från åtal som inte särredovisas här.

⁵ Villkorlig dom med samhällstjänst är en ny påföljd från och med 1999. Den redovisas tillsammans med annan samhällstjänst. Enbart villkorlig dom är inte kriminalvårdspåföljd i Sverige.

Tabell 4 A. Vissa grupper av dömda till fängelse en bestämd dag¹. Danmark och Finland.²

Kategori	Danmark					Finland				
	1997	1998	1999	2000	2001	1997	1998	1999	2000	2001
Totalt antal dömda till fängelse	2 289	2 346	2 502	2 277	2 211	2 501	2 354	2 218	2 375	2 477
därav										
kvinnor										
antal	112	117	112	107	111	129	105	102	108	121
<u>procent</u>	<u>4,9</u>	<u>5,0</u>	<u>4,5</u>	<u>4,7</u>	<u>5,0</u>	<u>5,2</u>	<u>4,5</u>	<u>4,6</u>	<u>4,5</u>	<u>4,9</u>
utländska medborgare										
antal		97	86	107	132	164
därav nordiska		7	5	9	11	10
<u>procent</u>	<u>..</u>	<u>..</u>	<u>..</u>	<u>..</u>		<u>3,8</u>	<u>3,5</u>	<u>4,6</u>	<u>5,6</u>	<u>6,6</u>
15 - 17 åringar										
antal	7	10	7	4	7	0	4	5	2	4
<u>procent</u>	<u>0,3</u>	<u>0,4</u>	<u>0,3</u>	<u>0,2</u>	<u>0,3</u>	<u>0,0</u>	<u>0,2</u>	<u>0,2</u>	<u>0,1</u>	<u>0,2</u>
livstidsdömda										
antal	10	12	13	16	16	55	59	59	60	66
<u>procent</u>	<u>0,3</u>	<u>0,5</u>	<u>0,5</u>	<u>0,7</u>	<u>0,7</u>	<u>1,9</u>	<u>2,4</u>	<u>2,5</u>	<u>2,5</u>	<u>2,7</u>

Tabell 4 B. Vissa grupper av dömda till fängelse en bestämd dag¹. Norge och Sverige.²

Kategori	Norge					Sverige ³				
	1997	1998	1999	2000	2001	1997	1998	1999	2000	2001
Totalt antal dömda till fängelse	1 749	1 711	1 756	1 843	2 008	3 799	3 822	3 872	4 041	4 520
därav										
kvinnor										
antal	94	99	111	95	115	200	191	201	215	257
<u>procent</u>	<u>5,4</u>	<u>5,8</u>	<u>6,3</u>	<u>5,2</u>	<u>5,7</u>	<u>5,3</u>	<u>5,0</u>	<u>5,2</u>	<u>5,3</u>	<u>5,7</u>
utländska medborgare										
antal	180	179	187	159	206	977	1 018	1 016	1 145	1 240
därav nordiska	27	26	31	13	20	231	226	238	251	255
<u>procent</u>	<u>10,3</u>	<u>10,5</u>	<u>10,9</u>	<u>9,3</u>	<u>12,0</u>	<u>25,7</u>	<u>26,6</u>	<u>26,2</u>	<u>28,3</u>	<u>27,4</u>
15 - 17 åringar										
antal	3	5	3	8	13	7	4	-	1	1
<u>procent</u>	<u>0,2</u>	<u>0,3</u>	<u>0,2</u>	<u>0,4</u>	<u>0,6</u>	<u>0,2</u>	<u>0,1</u>	<u>-</u>	<u>0,02</u>	<u>0,02</u>
livstidsdömda										
antal	77	78	85	99	103
<u>procent</u>	<u>.</u>	<u>.</u>	<u>.</u>	<u>.</u>	<u>.</u>	<u>1,9</u>	<u>2,0</u>	<u>2,2</u>	<u>2,5</u>	<u>2,3</u>

¹ Antalet inkluderar inte de dömda som är på behandlingshem eller är olovligen frånvarande.

² Tvärsnitt för Danmark 1996-08-27, 1997-08-26, 1998-09-01, 1999-08-23, 2000-09-05 och tvärsnitt för Finland 31 december varje år. Tvärsnitt för Norge 11 november samtliga år och för Sverige 1 oktober samtliga år.

³ Från och med 1999 döms ungdomar i Sverige till slutna ungdomsvård som tidsbestämts av domstolen och som verkställs hos Statens Institutionsstyrelse.

Tabell 5 A. Antal rymningar direkt från anstalts- eller häktesområde. Danmark och Finland.

Kategori	Danmark					Finland ¹				
	1997	1998	1999	2000	2001	1997	1998	1999	2000	2001
Öppna anstalter										
Antal rymningar ²	382	402	341	247	203	108	56	78	56	38
Rymningar per 100 000 vårddygn ³	87	90	74	57	50	34	18	29	22	13
Slutna anstalter och häkten										
Antal rymningar	45	42	32	39	30	36	42	32	40	28
Rymningar per 100 000 vårddygn ³	6	5	4	5	4	5	6	4	5	3

Tabell 5 B. Antal rymningar direkt från anstalts- eller häktesområde. Norge och Sverige.

Kategori	Norge					Sverige				
	1997	1998	1999	2000	2001	1997	1998	1999	2000	2001
Öppna anstalter										
Antal rymningar ⁴	69	57	113	89	67	169	155	118	141	120
Rymningar per 100 000 vårddygn ³	27	24	45	33	22	45	43	33	41	34
Slutna anstalter och häkten										
Antal rymningar	16	9	19	3	12	51	36	42	43	30
Rymningar per 100 000 vårddygn ³	3	1	3	0	2	4	3	3	3	2

¹ Finlands siffror inkluderar rymning från sjukhus och liknande.

² I Finland används benämningen avlägsna sig från öppen anstalt utan lov.

³ Producerade vårddygn är beräknade med medelbeläggning i tabell 8A resp. 8B som underlag.

⁴ I Norge använd benämningen unnvikelser fra öppen anstalt.

Tabell 6 A. Antal självmord i anstalter och häkten. Danmark och Finland.

Kategori	Danmark					Finland				
	1997	1998	1999	2000	2001	1997	1998	1999	2000	2001
Antal självmord	7	5	8	5	10	8	8	7	3	14

Tabell 6 B. Antal självmord i anstalter och häkten. Norge och Sverige.

Kategori	Norge					Sverige ¹				
	1997	1998	1999	2000	2001	1997	1998	1999	2000	2001
Antal självmord	3	2	1	1	4	5	10	2	5	4

¹ I antalet ingår även självmord som begås under permission.

**Tabell 7 A. Antal anstalts- och häktesenheter samt platskapacitet inom kriminalvården ¹.
Danmark och Finland.**

Kategori	Danmark					Finland				
	1997	1998	1999	2000	2001	1997	1998	1999	2000	2001
Öppna anstaltsenheter										
antal enheter	12	12	12	10	9	21	20	19	18	19
antal platser	1 339	1 339	1 339	1 255	1 189	926	873	836	784	777
antal platser vid										
största enhet	221	221	221	221	221	110	106	96	95	80
minsta enhet	20	20	20	20	68	10	13	13	13	12
Slutna anstaltsenheter										
antal enheter	6	5	5	5	5	18	17	17	17	17
antal platser	721	754	746	746	715	2 735	2 477	2 477	2 379	2 409
antal platser vid										
största enhet	182	200	194	194	194	279	258	258	258	258
minsta enhet	15	86	86	86	86	20	74	74	24	53
Häktesenheter										
antal enheter	41	41	41	40	41
antal platser	1 699	1 619	1 667	1 637	1 589
antal platser vid										
största enhet	439	439	379	433	433
minsta enhet	12	12	12	12	12
Totalt antal platser	3 759	3 712	3 752	3 638	3 493	3 661	3 350	3 313	3 163	3 186

**Tabell 7 B. Antal anstalts- och häktesenheter samt platskapacitet inom kriminalvården ¹.
Norge och Sverige.**

Kategori	Norge					Sverige				
	1997	1998	1999	2000	2001	1997	1998	1999	2000	2001
Öppna anstaltsenheter										
antal enheter	22	22	23	22	22	20	20	20	20	20
antal platser	884	881	897	883	886	1 188	1 063	1 166	1 168	1 165
antal platser vid										
största enhet	108	108	108	108	108	123	123	121	137	137
minsta enhet	5	5	5	5	5	8	9	9	9	9
Slutna anstaltsenheter										
antal enheter	33	33	32	32	32	41	39	39	40	40
antal platser	2 015	2 012	2 026	2 024	2 037	3 063	2 917	2 932	3 049	3 162
antal platser vid										
största enhet	363	358	358	357	353	189	212	194	244	259
minsta enhet	9	9	9	9	9	22	4	4	4	4
Häktesenheter										
antal enheter	27	27	27	27	28
antal platser	1 472	1 487	1 502	1 570	1 607
antal platser vid										
största enhet	292	302	302	302	302
minsta enhet	13	12	12	12	12
Totalt antal platser	2 899	2 893	2 923	2 907	2 923	5 723	5 467	5 600	5 787	5 934

¹ Mätningen görs vid årets slut.

**Tabell 8 A. Antal platser, beläggning och beläggningsprocent i medeltal vid anstalter och häkten ¹.
Danmark och Finland.**

Kategori	Danmark					Finland ²				
	1997	1998	1999	2000	2001	1997	1998	1999	2000	2001
Öppna anstalter										
antal platser	1 344	1 338	1 339	1 267	1 236	945	895	836	785	777
beläggning	1 217	1 222	1 256	1 179	1 122	869	773	739	712	773
<i>beläggningsprocent</i>	<i>91</i>	<i>91</i>	<i>94</i>	<i>93</i>	<i>91</i>	<i>92</i>	<i>86</i>	<i>88</i>	<i>91</i>	<i>99</i>
Slutna anstalter										
antal platser	724	739	745	746	737	2 737	2 506	2 477	2 383	2 384
beläggning	669	683	689	709	692	2 105	2 036	2 004	2 143	2 362
<i>beläggningsprocent</i>	<i>92</i>	<i>92</i>	<i>92</i>	<i>95</i>	<i>94</i>	<i>77</i>	<i>81</i>	<i>81</i>	<i>90</i>	<i>99</i>
Häkten										
antal platser	1 663	1 652	1 653	1 664	1 590
beläggning	1 511	1 517	1 532	1 494	1 421
<i>beläggningsprocent</i>	<i>91</i>	<i>92</i>	<i>93</i>	<i>90</i>	<i>88</i>
Totalt										
antal platser	3 731	3 729	3 737	3 677	3 563	3 682	3 402	3 313	3 168	3 161
beläggning	3 397	3 422	3 477	3 382	3 236	2 974	2 809	2 743	2 855	3 135
<i>beläggningsprocent</i>	<i>91</i>	<i>92</i>	<i>93</i>	<i>92</i>	<i>91</i>	<i>81</i>	<i>83</i>	<i>83</i>	<i>90</i>	<i>99</i>

**Tabell 8 B. Antal platser, beläggning och beläggningsprocent i medeltal vid anstalter och häkten ¹.
Norge och Sverige.**

Kategori	Norge ²					Sverige				
	1997	1998	1999	2000	2001	1997	1998	1999	2000	2001
Öppna anstalter										
antal platser	872	823	854	883	886	1 381	1 128	1 143	1 142	1 155
beläggning	700	656	681	737	821	1 036	993	971	945	981
<i>beläggningsprocent</i>	<i>80</i>	<i>80</i>	<i>80</i>	<i>83</i>	<i>93</i>	<i>75</i>	<i>88</i>	<i>85</i>	<i>83</i>	<i>85</i>
Slutna anstalter										
antal platser	1 902	1 978	1 964	1 818	1 924	3 095	2 959	2 942	2 983	3 073
beläggning	1 705	1 671	1 727	1 708	1 813	2 557	2 580	2 625	2 767	2 911
<i>beläggningsprocent</i>	<i>90</i>	<i>84</i>	<i>88</i>	<i>94</i>	<i>94</i>	<i>83</i>	<i>87</i>	<i>89</i>	<i>94</i>	<i>95</i>
Häkten										
antal platser	1 439	1 479	1 480	1 518	1 601
beläggning	1 123	1 264	1 276	1 377	1 507
<i>beläggningsprocent</i>	<i>78</i>	<i>85</i>	<i>86</i>	<i>91</i>	<i>94</i>
Totalt										
antal platser	2 774	2 801	2 818	2 701	2 810	5 915	5 566	5 565	5 643	5 829
beläggning	2 405	2 327	2 408	2 445	2 634	4 716	4 837	4 873	5 089	5 399
<i>beläggningsprocent</i>	<i>87</i>	<i>83</i>	<i>85</i>	<i>91</i>	<i>94</i>	<i>80</i>	<i>87</i>	<i>88</i>	<i>90</i>	<i>93</i>

¹ Mätning i Danmark, Norge och Sverige varje dag och i Finland 2 gånger per månad.

² I Finland bedrivs häktesverksamhet på vissa av de slutna anstalterna och i Norge på slutna anstalter.

Tabell 9 A. Personal i kriminalvården i absoluta tal och i relation till antalet klienter. Danmark och Finland.

Kategori	Danmark					Finland ⁴				
	1997	1998	1999	2000	2001	1997	1998	1999	2000	2001 ⁵
Central administration	127	129	136	156	180	98	99	98	98	119
<i>Personal per 100 intagna¹</i>	4	4	4	4	6	3	4	4	3	4
Anstalter och häkten ²	3 410	3 424	3 468	3 456	3 454	2 597	2 570	2 560	2 540	2 769
<i>Personal per 100 intagna¹</i>	98	98	100	97	107	87	91	93	89	88
Kriminalvård i frihet	404	413	431	455	480	253	257	260	261	285
<i>Personal per 100 klienter i frivård³</i>	8	8	8	7	6	6	7	6	6	7

Tabell 9 B. Personal i kriminalvården i absoluta tal och i relation till antalet klienter. Norge och Sverige.

Kategori	Norge					Sverige ⁵				
	1997	1998	1999	2000	2001	1997	1998	1999	2000	2001
Central administration	74	67	71	75	55	342	310	309	267	240
<i>Personal per 100 intagna¹</i>	3	3	3	3	2	7	6	6	5	4
Anstalter och häkten ²	2 701	2 701	2 704	2 707	2 707	5 259	5 257	5 381	5 249	5 345
<i>Personal per 100 intagna¹</i>	112	116	112	111	103	112	109	110	103	99
Kriminalvård i frihet	252	253	255	259	263	911	1 044	1 033	907	1 039
<i>Personal per 100 klienter i frivård³</i>	12	12	12	12	12	8	9	9	8	9

¹ Antal intagna; se medelbeläggning tabell 8A och 8B.

² Finland har ca 150 årsarbetskrafter /300 personer (2001) och Norge har ca 300 årsarbetskrafter (2000) som arbetar i fängelse men inte är anställda av kriminalvården. För Sverige är inte uppgifter om antalet sådana anställda tillgängliga.

³ Antal frivårdsklienter; se medelantal tabell 3A och 3B.

⁴ Organisationen för straffverkställigheten reformerades i Finland den 1 augusti 2001. I samband härmed överfördes personalen på Kriminalvårdsförningens centraladministration till den nybildade centraladministrationen. Sättet att räkna personalstyrkan ändrades fr.o.m. ingången av 2001. Detta förklarar det ökade antalet

⁵ Fördelningen av personal mellan anstalt, häkte resp. frivård är skattad.

⁶ Sättet att räkna personalstyrkan ändrades från ingången av 2001. Det är förklaringen till ökningen 2001.